

gebruik genomen. 'Es ist beabsichtigt', aldus een door Deppner uitgegeven Merkblatt, 'alle Häftlinge in das Lager einzuweisen, für die Schutzhaft bis zu 6 Monaten beantragt wird. Insbesondere ist es für künftige Aktionen und die vom Höheren SS- und Polizeiführer angeordneten Razzien' (de razzia's op onderduikers) 'als Sammelstelle in Anspruch zu nehmen . . . Das Lager ist also als Durchgangslager für kurzfristig einzuweisende Häftlinge zu betrachten, während in das KL 's-Hertogenbosch' (dat was de officiële naam van het kamp Vught) 'nur Häftlinge eingewiesen werden, für die eine langfristige Schutzhaft vorgesehen ist' (in feite kwamen in Vught ook *kurzfristige Schutzhäftlinge* terecht). Het kamp Amersfoort zou, aldus Deppner, in zijn nieuwe functie niet als 'Konzentrationslager' aangeduid worden (dan hoorde het onder het *SS-Wirtschafts- und Verwaltungshauptamt* te ressorteren, hetgeen niet de bedoeling was), maar als 'Erweitertes Polizeigefängnis Amersfoort'. 'Die anfallenden Häftlinge, für die Schutzhaft bis zu 6 Monaten vorgesehen ist, sind', zo eindigde Deppner, 'dem 'Erweiterten Polizeigefängnis Amersfoort' endgültig zuzuführen. Darunter fällt insbesondere Judenbegünstigung, Schwarzhandel und Arbeitsvertragsbruch.'¹ Werden helpers van Joden, zwarthandelaren en 'contractbrekers' dan niet ook in Vught opgesloten? Bepaald wèl. De groei van de aantallen arrestanten maakte het de *Sicherheitspolizei* eenvoudig onmogelijk, haar eigen richtlijnen aan te houden.

Wij merken hierbij nog op dat Amersfoort de functie behield die het vóór januari '43 al gehad had: detentie-oord van gevangenen wier zaak nog in onderzoek was (*Polizeihäftlinge*). Diezelfde functie kreeg Vught in juli '43: er werd toen een apart kampgedeelte, het *Polizei-* of '*SD'-Lager*, in gebruik genomen en op 7 juni '44, daags na de Geallieerde invasie van Normandië, werden door de Duitsers, die blijkbaar bevreesd waren voor Geallieerde landingen op de Nederlandse kust, alle gevangenen uit de Scheveningse Cellenbarakken (allen *Polizeihäftlinge*) naar dat *Polizeilager* overgebracht. De Cellenbarakken stonden toen leeg.

Drie maanden later bevonden er zich weer duizend nieuwe gevangenen.

Men mag misschien aan deze schaarse gegevens de conclusie verbinden dat de *Sicherheitspolizei* wèl bepaalde richtlijnen bezat voor de straffen die aan arrestanten opgelegd moesten worden, en in dat kader ook getracht heeft, de concentratiekampen Amersfoort en Vught elk een specifieke functie te geven, maar dat er van al die voorgenomen orde en regelmaat maar weinig terechtgekomen is. Dat mag geen verbazing wekken. Los nog van het feit dat de groeiende omvang van het verzet, van het illegale werk

¹ Merkblatt, 30 juli 1943, van E. Deppner (*HSSuPF*, 53a).